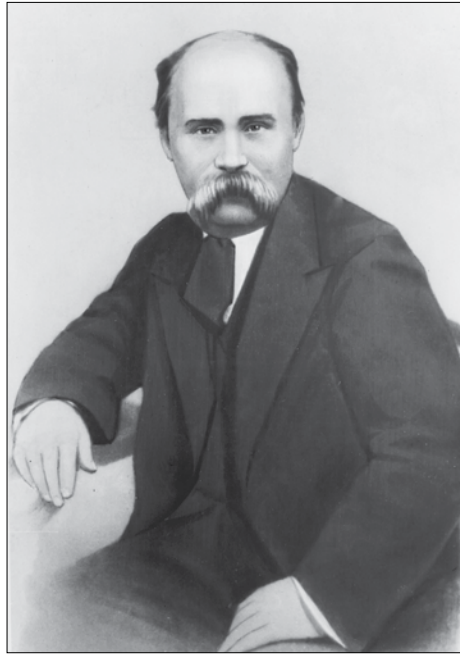

УДК 930.253+929(477)

Л. В. ЛЮБАРСЬКА*

**ОБРАЗ Т. Г. ШЕВЧЕНКА НА ТЛІ ДОБИ
У ФОТОДОКУМЕНТАХ З КОЛЕКЦІЇ ЦДКФФА УКРАЇНИ
ІМ. Г. С. ПШЕНИЧНОГО**

Т. Г. Шевченко. 1860 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 2-111308.

Подано фотодокументи з фондів ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного до 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка.

Ключові слова: фотодокумент; архів; колекція; Т. Г. Шевченко.

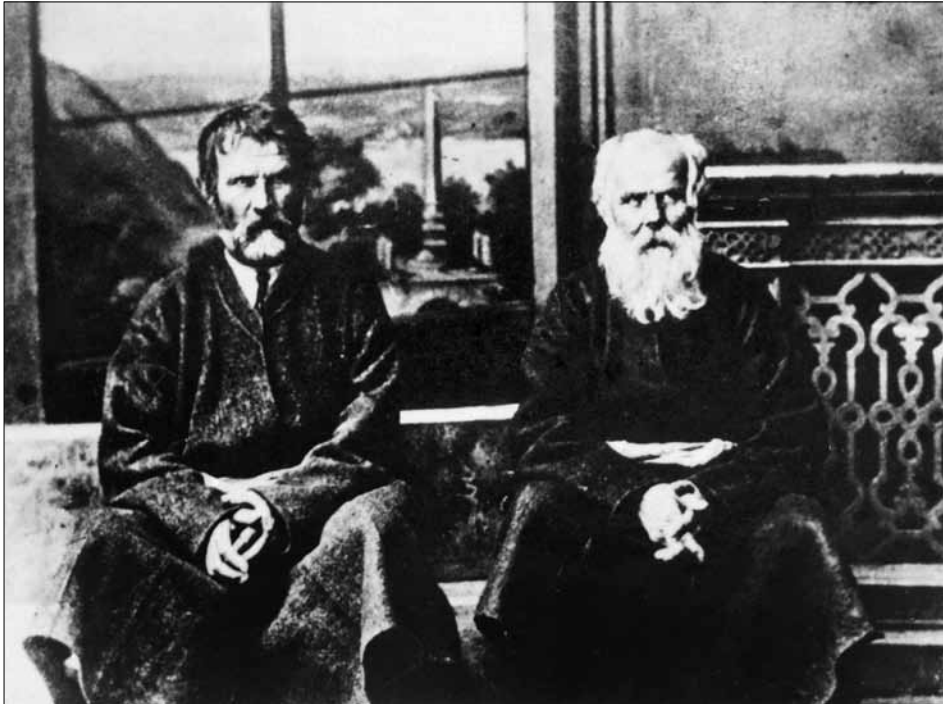
До 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного проводить чимало презентаційних тематичних заходів відповідно до специфіки й класифікації документів, що наповнюють його фонди.

У межах святкування ювілею Кобзаря тут подано репрезентативну вибірку фотографій. Серед інших видів аудіовізуальних носіїв останні мають особливу цінність як єдині прижиттєві, безпо-

середні свідки самого Т. Г. Шевченка та історичного контексту доби. Ясна річ, таких ексклюзивних світлин набереться небагато – заледве десяток (саме стільки збереглося до цього часу, а відомо про одинадцять).

Решта ж дозволяє у різний спосіб рефлектувати над феноменом Шевченкової особистості, його життя і творчості. А точніше, є зримими маркерами й характеристиками сприйняття і привласнення кожним наступним поколінням щоразу свого Шевченка. Цих фотографій, звісно, сотні. За ними вповні можна простежити особливості витворення обра-

* Любарська Людмила Валентинівна – провідний науковий співробітник сектору публікації документів Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного.

Брати Т. Г. Шевченка – Йосип і Микита.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-071147.

зу у хронологічній послідовності, відповідно до соціально-культурних і регіональних запитів, офіційних канонів і догматичних тлумачень, в мистецькій інтерпретації, правдивому і живому осмисленні “знизу” аж до апокрифічного одомашнення.

Такою різною і у тому цілісною вимальовується постать Т. Г. Шевченка, зображеного на форматних плакатах офіціозу, в експозиційній залі, в рушниковому обрамленні на сільському зібранні й поміж національних стягів у столиці, чи то пам’ятником у Канаді й Москві, під час розгонів вуличних зібрань у 1914, чи на маніфестаціях 1990-х... Так само сусідять державні і суто народні музеї. Пильний погляд на численні архівні фотодокументи мимоволі викликає порівняння монументальних, виконаних за канонами соцреалістичної естетики бронзово-кам’яних фігур і реальних знімків людини поряд із сучасниками, вгадуваної за образами близьких і друзів, у сценічному втіленні думки й емоції, у непідробному зацікавленні відвідувачів книжкових базарів і щирому смутку вірян на панахиді у Свято-Георгіївській церкві, вираз очей яких, промовистість поз можуть похитнути застиглий канон, спонукати до нового прочитання Т. Г. Шевченка як Особистості і Артиста.

Т. Шевченко і художник
Г. Честахівський.
ЦДКФФА України
ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 0-071140.

Труна з тілом Т. Г. Шевченка біля церкви Різдва Христового в м. Києві.
7 травня 1861 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-55475.

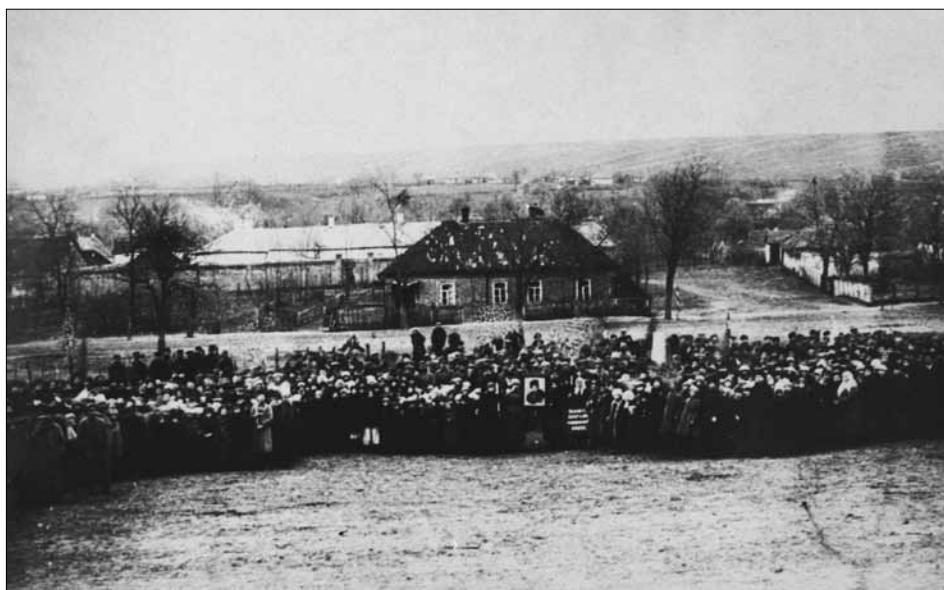
Могила Т. Г. Шевченка на Тарасовій горі.
м. Канів Київської губернії, 1862 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. П-7376.

Козаки та кінні вартові розганяють демонстрантів на розі вулиць Фундуклеївська і
Хрещатик у м. Києві під час святкування 100-річчя від дня народження
Т. Г. Шевченка. 1914 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 4-010375.

Відкриття пам'ятника Т. Г. Шевченку в м. Москві.
1918 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пиленічного, од. обл. 2-068165.

Мітинг пам'яті Т. Г. Шевченка.
с. Чечельник Подільської губернії, 1920 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пиленічного, од. обл. 0-181836.

“Тарасова світлиця” – перший народний музей Тараса Шевченка біля могили поета.
м. Канів Київського округу, [1929 р].
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-009210.

Мітинг в Палермо – північній
частині м. Оквілл – з нагоди
відкриття пам’ятника
Т. Г. Шевченку.
Канада, 1951 р.
*ЦДКФФА України
ім. Г.С. Пшеничного,
од. обл. 3-000938.*

Державний народний хор УРСР під керівництвом Г. Г. Верьовки виконує “Заповіт” під час традиційного мітингу біля могили Т. Г. Шевченка в м. Каневі.
Київська обл., 6 червня 1946 р.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-002538.

Книжковий базар, присвячений 100-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка.
м. Сталіно, 11 березня 1961 р.

ЦДКФФА України ім. Г.С. Пшеничного, од. обл. 0-76771.

Режисер фільму-опери за мотивами поеми Т. Г. Шевченка “Наймичка”
І. О. Молостова дає настанови акторам на знімальному майданчику Київської
кіностудії художніх фільмів ім. О. П. Довженка. м. Київ, 17 вересня 1963 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-103514.

Панахида по Т. Г. Шевченку в Свято-Георгіївській церкві в м. Львові.
Березень 1990 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-202930.

Президія урочистого вечора, присвяченого 182-й річниці від дня народження Т. Г. Шевченка. Зліва направо: О. І. Полянничко, В. М. Чорновіл, І. В. Жиленко, В. О. Базилевський, В. О. Шевчук. м. Київ, березень 1996 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-203324.

Представлены фотодокументы из фондов ЦГКФФА Украины им. Г. С. Пшеничного к 200-летию со дня рождения Т. Г. Шевченко.

Ключевые слова: фотодокумент; архив; коллекция; Т. Г. Шевченко.

There is published the collage of photo documents of the fonds of the Central State Audio and Visual Documents Archives of Ukraine named after H. S. Pshenychnyi to the 200-anniversary of the date of birth of T. H. Shevchenko.

Key words: the photo document; the archives; T. H. Shevchenko.